

การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2

The participation of teachers in the academic administration of schools under
the jurisdiction of the secondary educational service area office two

ชัยวัฒน์ สมเกียรติประยูร¹ ชนมณี ศิลาณุกิจ² รัตนา กาญจนพันธุ์³ อำนวย ทองโปร่ง⁴
Chaiwat Somkeatpayoon¹ Chomanee Silanukit² Ratana Karnjanapun³ Amnuay
Thongprong⁴

¹ นักศึกษาปริญญาโท ภาควิชาบริหารการศึกษาและอุดมศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Students at Ramkhamhaeng University. Master of Education (Educational Administration),
Department of Educational Administration and Higher Education

Faculty of Education, Ramkhamhaeng University

Corresponding author, E-mail: chaiwat_jojoe@hotmail.com

^{2, 3, 4} รองศาสตราจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Lecturer, Associate Professor. Faculty of Education, Ramkhamhaeng University

E-mail: ² silanookit.oud@gmail.com ³ arjanratana@gmail.com ⁴ amnuaythongprong@gmail.com

Received: December 4, 2018; Revised: August 14, 2019; Accepted: August 19, 2019

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครู
ในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตาม
ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่
ข้าราชการครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ปี
การศึกษา 2561 จำนวน 361 คน โดยการสุ่มแบบชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วน
ประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 71 ข้อ ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามการมีส่วนร่วมของครู
ในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 เท่ากับ .98
สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์
ความแปรปรวนทางเดียว เมื่อพบความแตกต่างจึงทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ ผลการวิจัย พบว่า

1) การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา

มัธยมศึกษา เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน โดยเรียงลำดับ ดังนี้ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ด้านการวัดประเมินผลและเทียบโอนผล การเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ ด้านการแนะแนวการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษาและด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดโรงเรียน พบว่า 2.1) ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนในด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน 2.2) ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ด้านการวัดประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนรู้ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ และด้านการแนะแนวการศึกษาไม่แตกต่างกัน 2.3) ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วม บริหารงานวิชาการ ครู

Abstract

The purposes of this research were: (1) the teachers' participation in schools' academic administration under the jurisdiction of the Secondary Educational Service Area Office two In addition, the researcher compares (2)the teachers' participation as classified by the educational level, work experience, and school size. The sample population consisted of 361 teachers employed in schools under the jurisdiction of the Secondary Educational Service Area Office two. using the stratified random sampling method. The research instrument was a five-rating scale questionnaire. The research instrument was a 71-item five-rating scale questionnaire couched at the reliability level of 0.98. By using techniques of descriptive statistics, the researcher analyzed the data collected in terms of frequency, percentage, mean, and standard deviation. A t test technique and the one-way analysis of variance (ANOVA) technique were also employed

by the researcher. When differences between groups were found, Scheffé's multiple comparison was additionally utilized by the researcher. Findings are as follows:

1) Teachers' participation in academic administration by the school directors under study in an overall picture was at a high level. When considered in each of the nine aspects, it was found that participation was displayed at a high level in the following descending order: The learning process development; measurement, evaluation, and educational transfer; school curriculum development; the development and use of educational technology media; research for educational quality development; learning resources development; educational guidance; educational supervision; and coordination with other educational institutions in academic development

2) In comparing teachers' participation in academic administration of these schools by reference to differences in educational level, work experience, and school size. the researcher found the following: 2.1) The teachers who differed in the demographical characteristics of educational level overall did not exhibit parallel differences in participation academic administration. When considered in the aspects of school curriculum development concomitant differences were found at the statistically significant level of .05, while other aspects proved differently. 2.2) The teachers who differed in the demographical characteristics of work experience overall exhibited parallel differences in participation academic administration at the statistically significant level of .05. When considered in the aspects of school curriculum development, the learning process development, measurement, evaluation, and educational transfer; research for educational quality development, educational supervision, and coordination with other educational institutions in academic development, concomitant differences were found at the statistically significant level of .05. Regarding to the aspect of the development and use of educational technology media, learning resources development; and educational guidance, there are no corresponding differences. 2.3) The teachers who differed in the demographical characteristics of school size did not evince parallel differences in their participation regarding the academic administration of the administrators overall and in all.

Keywords: Participation, Academic administration, Teachers

บทนำ

สภาพสังคมปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วทั้งในด้านเศรษฐกิจ เทคโนโลยี สังคม ประเพณีและวัฒนธรรม ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้ล้วนมีความสำคัญเป็นอย่างมาก ที่แต่ละประเทศนั้น จำเป็นต้องปรับตัว และพัฒนาคนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง โดยเครื่องมือที่สำคัญที่จะส่งเสริม ปรับปรุง แก้ไข และนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน นั่นคือการศึกษา เพราะการศึกษานั้นเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการ

สร้างและพัฒนา หล่อหลอมให้คนให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ โดยสถาบันการศึกษานั้นเป็นองค์กรหลักที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและใช้กระบวนการจัดการศึกษาเข้ามาช่วยพัฒนาให้เด็กและเยาวชนเป็นพลเมืองที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม มีความสามารถ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ และที่สำคัญสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีความสุข สถาบันการศึกษาเป็นแหล่งบ่มเพาะพัฒนาความรู้ความสามารถตลอดจนทักษะให้ผู้เรียนมีคุณภาพ ซึ่งงานบริหารวิชาการนั้นเป็นหนึ่งในงานบริหารสถานศึกษาที่โรงเรียนจะต้องตระหนักและเห็นความสำคัญ เพราะงานบริหารวิชาการนั้นเป็นการดำเนินงาน ซึ่งครอบคลุมตั้งแต่การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การนิเทศการสอน การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยี และด้านการวัดและประเมินผล การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา และการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ซึ่งผู้บริหารและครูในสถานศึกษานั้นจะต้องร่วมมือกันเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ โดยก่อนที่จะพัฒนานักเรียนด้วยการบริหารวิชาการในด้านต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพนั้น สิ่งแรกที่จะต้องตระหนักและต้องยึดปฏิบัติ นั่นก็คือบุคลากรทางการศึกษาทุกคนภายในสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารสถานศึกษาหรือครูจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาหรือบริหารงานดังจะเห็นได้จากการปฏิรูปการศึกษา ในทศวรรษที่สองที่พัฒนาคนในสังคมให้มีคุณภาพโดยเปิดโอกาสทางการศึกษาให้กับทุกคนอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง และส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนได้ร่วมกำหนดทิศทางและแนวทางในการบริหารจัดการการศึกษาให้มีเป้าหมายเดียวกัน ทั้งด้านสุขภาพ ด้านการศึกษา ด้านสังคม และด้านการเมืองการปกครอง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2557 อ้างถึงใน กานต์สินี สุขุมลรังสี, 2558, น. 52)

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนจึงเป็นเป้าหมายหลักในการพัฒนาผู้เรียน เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนนั้นออกไปเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพบนกระแสดังโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงในอนาคตได้อย่างยั่งยืน และนอกจากนี้ยังเป็นการส่งเสริมศักยภาพในการวางแผน กำหนดทิศทางการบริหารจัดการด้านวิชาการของครูและผู้บริหารสถานศึกษาให้นักเรียนนั้นเป็นคนที่มีคุณธรรม จริยธรรม พร้อมทั้งเป็นกำลังที่สำคัญของประเทศไทยเพื่อที่จะดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข การดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชฌมศึกษา เขต 2 นั้น ได้นำนโยบายต่าง ๆ เพื่อเป็นทิศทางในการบริหารงาน ทั้งด้านการพัฒนาผู้เรียนที่ต้องการให้ผู้เรียนตระหนักและเข้าใจความเป็นประชาธิปไตย มีทักษะการคิดวิเคราะห์ และมีทักษะการสื่อสาร มีคุณธรรมจริยธรรมในการยึดถือปฏิบัติ ส่วนด้านการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษานั้น ต้องการพัฒนาครูให้มีสมรรถนะการสอน รวมทั้งผู้บริหารงานจะต้องบริหารงาน ในทุก ๆ ด้านให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และที่สำคัญให้ทุกภาคส่วนเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และด้านการบริหารจัดการ ส่งเสริมให้สถานศึกษามีอิสระในการจัดการศึกษาด้วยวิธีการที่หลากหลายให้ผู้เรียนมีคุณภาพ เน้นการมีส่วนร่วมในการส่งเสริม แก่ไข พัฒนาให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งจุดเน้นในการดำเนินงานดังกล่าวของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 2 นั้น ล้วนต้องการพัฒนาโดยเป้าหมายหลักนั้น ก็คือการส่งเสริมให้สถานศึกษานั้นมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการที่ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น ตลอดจนส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรม ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยเห็นถึง

ความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ ทำให้ผู้วิจัยสนใจ ที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา แก้ไขปัญหาและส่งเสริมครูในการมีส่วนร่วมของการบริหารงานวิชาการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2
- 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดโรงเรียน

สมมติฐานของการวิจัย

ครูที่มีระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดโรงเรียนที่ต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการโดยศึกษาแนวคิดและขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ จากการศึกษาวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า มีตัวแปรหลายตัวที่เกี่ยวข้องต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนที่จำเป็นต้องให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหาร ในการนี้ผู้วิจัยได้กำหนดประเด็นที่เป็นตัวแปรเพื่อการวิจัยครั้งนี้ ตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา 9 ด้าน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ในการวิจัย คือ ข้าราชการครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จากจำนวนโรงเรียนทั้งหมด 52 โรงเรียน ปีการศึกษา 2561 รวมประชากรทั้งสิ้น 5,867 คน

กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัย คือ ข้าราชการครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 361 คนซึ่งได้จากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครซีและมอร์แกน (Krejcie, & Morgan, 1970 อ้างถึงใน ประสิทธิ์สุวรรณรักษ์, 2542) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 (ระดับความแม่นยำร้อยละ 95) โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่ม

ตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนโดยใช้ขนาดโรงเรียน จากนั้นใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ให้ได้สัดส่วนตามตารางสำเร็จรูป คือ 361 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 แบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 สถานภาพของครูผู้ตอบแบบสอบถาม และตอนที่ 2 ข้อคำถามที่สะท้อนถึงการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ข้อคำถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ตามรูปแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 100) คือ ระดับ 1 หมายถึง การมีส่วนร่วมน้อยที่สุด ระดับ 2 หมายถึง การมีส่วนร่วมน้อย ระดับ 3 หมายถึง การมีส่วนร่วมปานกลาง ระดับ 4 หมายถึง การมีส่วนร่วมมาก และ ระดับ 5 หมายถึง การมีส่วนร่วมมากที่สุด

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1) ศึกษาเอกสาร งานวิจัย ทฤษฎี แนวคิดและหลักการ ที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ พร้อมทั้งศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถาม กำหนดเป็นกรอบในการสร้างเครื่องมือ 2) สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแบบสอบถามให้มีความสมบูรณ์ถูกต้องครอบคลุม ทุกด้านที่ศึกษา 3) ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา 4) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วมาวิเคราะห์หาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับประเด็นหลักของเนื้อหา โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แต่ละตอนของแบบสอบถามอยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00 ซึ่งแสดงว่าข้อคำถามนั้นวัดได้สอดคล้องกับประเด็นหลักของเนื้อหา 5) นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ นำเสนอต่ออาจารย์ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาอีกครั้งก่อนจัดพิมพ์ (ฉบับร่าง) 6) จัดพิมพ์และนำแบบสอบถาม จำนวน 30 ชุด ไปทดลอง (Try-out) กับครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ซึ่งไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง แล้วหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยหาวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .987) นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ ด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และความเชื่อมั่นพร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหงส่งมอบให้กับผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ปีการศึกษา 2561 เพื่อขออนุญาตจัดเก็บข้อมูลโดยส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 361 คน 2) ผู้วิจัยดำเนินการขอความอนุเคราะห์จากครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ตอบข้อคำถาม ในการแจกแบบสอบถามและ

การเก็บรวบรวมจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษากระทำโดยส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง 3) เมื่อเก็บข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม จากนั้นนำข้อมูลไปใช้ในการวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1) วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของครูผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ระดับการศึกษาประสบการณ์การทำงาน และขนาดโรงเรียนของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ใช้การแจกแจงความถี่ค่าร้อยละ และนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง 2) วิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลหลังจากนั้นจึงนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ คะแนนเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด คะแนนเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก คะแนนเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง คะแนนเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุด 3) วิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยเปรียบเทียบตามระดับการศึกษา โดยสถิติที่ใช้ คือ การทดสอบค่าที (t-test) และเปรียบเทียบตามประสบการณ์การทำงานและขนาดโรงเรียนโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way Analysis of variance) หากพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้ของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

ผลการวิจัย

ผลจากการวิจัย การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ผู้วิจัยขอเสนอ ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในภาพรวมรายด้าน

การบริหารงานวิชาการ	การมีส่วนร่วม		
	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	3.79	.72	มาก
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.04	.55	มาก
3. การวัดประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนรู้	4.03	.58	มาก
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.77	.66	มาก
5. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	3.78	.68	มาก

การบริหารงานวิชาการ	การมีส่วนร่วม		
	$\bar{X}$	SD	ระดับ
6. การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้	3.74	.70	มาก
7. การนิเทศการศึกษา	3.69	.74	มาก
8. การแนะแนวการศึกษา	3.73	.75	มาก
9. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น	3.67	.82	มาก
รวม	3.80	.58	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่าระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.80$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับ ดังนี้ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ($\bar{x}=4.04$) ด้านการวัดประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนรู้ ($\bar{x}=4.03$) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ($\bar{x}=3.79$) ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{x}=3.78$) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{x}=3.77$) ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ ($\bar{x}=3.74$) ด้านการแนะแนวการศึกษา ($\bar{x}=3.73$) ด้านการนิเทศการศึกษา ($\bar{x}=3.69$) และด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ($\bar{x}=3.67$)

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้าน

การบริหารงานวิชาการ	ระดับการศึกษา				t	Sig.
	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
	(n=248)		(n=113)			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	3.71	.71	3.95	.70	-2.944*	.003
2. ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้	4.01	.54	4.11	.55	-1.635	.103
3. ด้านการวัดประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนรู้	4.01	.58	4.09	.58	-1.176	.240
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.73	.64	3.86	.70	-1.693	.091
5. ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	3.77	.66	3.81	.71	-0.554	.580
6. ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้	3.72	.68	3.78	.72	-0.799	.425
7. ด้านการนิเทศการศึกษา	3.66	.72	3.77	.78	-1.416	.158
8. ด้านการแนะแนวการศึกษา	3.70	.70	3.79	.84	-1.043	.298
9. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น	3.64	.79	3.72	.88	-0.797	.426
รวม	3.77	.55	3.88	.63	-1.594	.112

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่าครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนในด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้าน

การบริหารงานวิชาการ	ประสบการณ์การทำงาน						F	Sig.
	น้อยกว่า 5 ปี		5 – 10 ปี		มากกว่า 10 ปี			
	(n=158)		(n=114)		(n=89)			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	3.64	.72	3.81	.72	4.02	.66	8.074*	.000
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	3.99	.54	3.97	.56	4.24	.49	8.044*	.000
3. ด้านการวัดประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนรู้	4.01	.59	3.96	.60	4.17	.53	3.394*	.035
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.67	.64	3.79	.65	3.93	.69	4.456*	.012
5. ด้านการพัฒนาและใช้สื่อนวัตกรรมเพื่อการศึกษา	3.71	.70	3.81	.64	3.87	.67	1.659	.192
6. ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้	3.65	.70	3.75	.70	3.86	.67	2.555	.079
7. ด้านการนิเทศการศึกษา	3.59	.75	3.73	.70	3.84	.75	3.565*	.029
8. ด้านการแนะแนวการศึกษา	3.64	.70	3.75	.75	3.85	.81	2.246	.107
9. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น	3.55	.83	3.72	.77	3.81	.85	3.424*	.034
รวม	3.72	.56	3.81	.58	3.95	.57	4.955*	.008

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่าครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนรู้ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการพัฒนาและใช้สื่อนวัตกรรมเพื่อการศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ และด้านการแนะแนวการศึกษาไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านที่แตกต่างกันจะทำการเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' spost hoc comparison) (ดูตารางที่ 4-10)

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงานในภาพรวม รายคู่

ประสบการณ์การทำงาน	$\bar{X}$	น้อยกว่า 5 ปี ($n = 158$)	5-10 ปี ($n = 114$)	มากกว่า 10 ปี ($n = 89$)
		3.72	3.81	3.95
น้อยกว่า 5 ปี	3.72	-	-	*
5-10 ปี	3.81	-	-	-
มากกว่า 10 ปี	3.95	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 พบว่าครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี กับครูที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา รายคู่

ประสบการณ์การทำงาน	$\bar{X}$	น้อยกว่า 5 ปี ($n = 158$)	5-10 ปี ($n = 114$)	มากกว่า 10 ปี ($n = 89$)
		3.64	3.81	4.02
น้อยกว่า 5 ปี	3.64	-	-	*
5-10 ปี	3.81	-	-	-
มากกว่า 10 ปี	4.02	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 5 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี กับครูที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 6 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ รายคู่

ประสบการณ์การทำงาน	$\bar{X}$	น้อยกว่า 5 ปี ($n = 158$)	5-10 ปี ($n = 114$)	มากกว่า 10 ปี ($n = 89$)
		3.99	3.97	4.24
น้อยกว่า 5 ปี	3.99	-	-	*
5-10 ปี	3.97	-	-	*
มากกว่า 10 ปี	4.24	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 6 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี กับครูที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2 ในด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 5-10 ปี กับครูที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการในด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 7 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ด้านการวัดประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนรู้ รายคู่

ประสบการณ์การทำงาน	$\bar{x}$	น้อยกว่า 5 ปี ($n = 158$)	5-10 ปี ($n = 114$)	มากกว่า 10 ปี ($n = 89$)
		4.01	3.96	4.17
น้อยกว่า 5 ปี	4.01	-	-	-
5-10 ปี	3.96	-	-	*
มากกว่า 10 ปี	4.17	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 7 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 5-10 ปี กับครูที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในด้านการวัดประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 8 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา รายคู่

ประสบการณ์การทำงาน	$\bar{x}$	น้อยกว่า 5 ปี ($n = 158$)	5-10 ปี ($n = 114$)	มากกว่า 10 ปี ($n = 89$)
		3.67	3.79	3.93
น้อยกว่า 5 ปี	3.67	-	-	*
5-10 ปี	3.79	-	-	-
มากกว่า 10 ปี	3.93	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 8 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปีกับครูที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 9 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ด้านการนิเทศการศึกษา รายคู่

ประสบการณ์การทำงาน	$\bar{X}$	น้อยกว่า 5 ปี ($n = 158$)	5-10 ปี ($n = 114$)	มากกว่า 10 ปี ($n = 89$)
		3.59	3.73	3.84
น้อยกว่า 5 ปี	3.59	-	-	*
5-10 ปี	3.73	-	-	-
มากกว่า 10 ปี	3.84	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 9 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปีกับครูที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในด้านการนิเทศการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 10 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น รายคู่

ประสบการณ์การทำงาน	$\bar{X}$	น้อยกว่า 5 ปี ($n = 158$)	5-10 ปี ($n = 114$)	มากกว่า 10 ปี ($n = 89$)
		3.55	3.72	3.81
น้อยกว่า 5 ปี	3.55	-	-	*
5-10 ปี	3.72	-	-	-
มากกว่า 10 ปี	3.81	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 10 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี กับครูที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 11 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวม และรายด้าน

การบริหารงานวิชาการ	ขนาดโรงเรียน						F	Sig.
	ขนาดเล็ก - กลาง (n = 34)		ขนาดใหญ่ (n =112)		ขนาดใหญ่พิเศษ (n = 215)			
$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD			
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	3.90	.53	3.83	.64	3.75	.78	0.854	.426
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.16	.44	4.03	.52	4.04	.57	0.852	.428

การบริหารงานวิชาการ	ขนาดโรงเรียน						F	Sig.
	ขนาดเล็ก - กลาง (n = 34)		ขนาดใหญ่ (n =112)		ขนาดใหญ่ พิเศษ (n = 215)			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
3. ด้านการวัดประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนรู้	4.11	.46	4.00	.57	4.04	.61	0.543	.581
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.75	.78	3.78	.58	3.77	.68	0.043	.958
5. ด้านการพัฒนาและใช้สื่อนวัตกรรมเพื่อการศึกษา	3.93	.66	3.75	.67	3.77	.68	0.949	.388
6. ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้	3.89	.63	3.74	.65	3.71	.73	0.937	.393
7. ด้านการนิเทศการศึกษา	3.85	.71	3.69	.70	3.67	.76	0.863	.423
8. ด้านการแนะแนวการศึกษา	3.87	.60	3.73	.70	3.70	.79	0.756	.470
9. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น	3.83	.83	3.62	.82	3.66	.82	0.869	.420
รวม	3.92	.54	3.80	.53	3.79	.60	0.759	.469

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 11 พบว่าครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

1) การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนโยบายของรัฐและทิศทางของการปฏิรูปการศึกษา ล้วนให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ ทักษะคุณธรรมจริยธรรม ทำให้โรงเรียนจำเป็นต้องส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการซึ่งเป็นภารกิจหลักที่สำคัญของโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของมานิตา สุทธิหา (2556) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอบางปะกงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทราเขต 1 ผลการวิจัยพบว่าการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2) ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน ดังนี้

2.1) ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน ผลการ

วิเคราะห์พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยนี้ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหลักสูตรเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสอดคล้องกับนโยบายและบริบทการเปลี่ยนแปลงของผู้เรียน โรงเรียน ชุมชน และสังคม ซึ่งบทบาทสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรจะต้องเกิดจากความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของ ทุกฝ่าย โดยเฉพาะครูและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งเป็นกลไกและเป็นตัวแปรสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับสันติ บุญภิรมย์ (2552, น. 53) ที่ได้กล่าวถึงการพัฒนาหลักสูตรว่าเป็นความพยายามของผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครู อาจารย์ได้ร่วมมือกันเปลี่ยนแปลงปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนให้เหมาะสมต่อการเปลี่ยนแปลงของบริบททางสังคม ทั้งปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต เพื่อให้ผู้เรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องได้เกิดความเชื่อมั่นในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษานั้น การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนนั้น เป็นหน้าที่ที่สำคัญอย่างยิ่งของครูที่ต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรีจะมีกระบวนการจัดเก็บ สืบค้นข้อมูล และกระบวนการวิจัยอย่างเป็นระบบและลึกซึ้งมากกว่าครูที่จบระดับปริญญาตรี อีกทั้งยังจะให้ความสำคัญกับการพัฒนาหลักสูตรมากกว่า เพราะหลักสูตรเป็นตัวกำหนดทิศทางในการจัดการศึกษา ถ้าหลักสูตรมีการพัฒนาที่มีคุณภาพ แล้วสามารถนำไปใช้ในกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้แก่แก่นักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอรุโณทัย สงศรี (2555) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วม ในงานบริหารวิชาการของครู อำเภอบ้านฉาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจระยอง เขต 1 พบว่าการมีส่วนร่วมในงานบริหารวิชาการของครู จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยภาพรวม ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านหลักสูตรและการนำไปใช้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2) ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงานที่ต่างกัน ผลการวิเคราะห์พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานที่แตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนรู้ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น และโดยภาพรวม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากจะเข้ามามีบทบาทในการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการในแต่ละด้าน อีกทั้งยังมองเห็นข้อบกพร่องหรือวิธีการปรับปรุงแก้ไขหรือส่งเสริมพัฒนาทางด้านการบริหารงานวิชาการมากกว่าครูที่มีประสบการณ์น้อยหรือครูที่เพิ่งเข้ารับการบรรจุราชการ และนอกจากนี้ครูที่มีประสบการณ์มากจะมีความสัมพันธ์ และคุ้นเคยกับระบบการทำงานเพื่อนร่วมงานและการปฏิบัติงานจึงทำให้เข้ามามีบทบาทและมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการมากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพาขวัญ พันธุ์ทองดี (2556) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาระยะ เขต 2 พบว่าครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารวิชาการ โดยรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตรและการนำไปใช้ ด้านการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านการนิเทศภายใน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุนันทา เมืองสงวน (2553) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดบางรักใหญ่ (สายอักษรศรี) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 พบว่าการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการจำแนกตามประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน

2.3) ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียนที่แตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานตามขนาดโรงเรียนที่แตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยนี้ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในปัจจุบันนี้ครูได้ใช้ทักษะ ความรู้ความสามารถและกระบวนการในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพใกล้เคียงกัน บทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบในงานด้านต่าง ๆ ตลอดจนการได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถ และแนวทางในการประพฤติปฏิบัติของครูนั้นอยู่ภายใต้นโยบายจากกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในรูปแบบเดียวกัน จึงทำให้การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการนั้นไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ อรุณทัย สงศรี (2555) ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของครู อำเภอบ้านฉาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะ เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียนที่พบว่าครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน ที่มีขนาดต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ผู้บริหารควรสนับสนุนให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน พัฒนาปรับปรุงและแก้ไข 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียน 3) ด้านการวัดประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนรู้ ผู้บริหารควรสนับสนุนให้ครูได้เข้ารับการอบรมพัฒนาด้านการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ของผู้เรียน 4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูสร้างเครือข่ายการศึกษา ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาในการดำเนินการวิจัย 5) ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูเผยแพร่สื่อ เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา 6) ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ ผู้บริหารควรสนับสนุนให้ครูจัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา 7) ด้านการนิเทศการศึกษา ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูพัฒนาระบบการนิเทศภายในสถานศึกษา 8) ด้านการแนะแนวการศึกษา ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูปรับปรุงระบบและกระบวนการแนะแนวภายในสถานศึกษา 9) ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ผู้บริหารควรสนับสนุนให้ครูจัดทำแผนโครงการส่งเสริมวิชาการกับชุมชนและสถานศึกษาอื่น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรทำวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2
- 2) ควรทำวิจัยเรื่องสภาพการดำเนินงาน และสภาพปัญหาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

เอกสารอ้างอิง

- กานต์สินี สุขุมารังสี. (2558). แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความ
เป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหา
บัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. (2542). ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. ภาควิชาทดสอบ
และวิจัยทางการศึกษา. บุรีรัมย์: สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์.
- พาขวัญ พันธุ์ทองดี. (2556). การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเครือข่าย
กรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 2. (วิทยานิพนธ์
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มานิตา สุทธิหา. (2556). การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาและครูใน
โรงเรียนประถมศึกษาอำเภอบางปะกงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา
เขต 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: บั๊ค พอยท์.
- สุนันทา เมืองสงวน. (2553). การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดบางรักใหญ่ (สาย
อักษรศรี) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- อรุณทัย ส่งศรี. (2555). การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของครู อำเภอบ้านฉาง สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.